

«Народ» излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Владислав
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Готово напоредо са њима се могло такве вести узети као вероватне и остварљиве, бар у скромом времену.

Ови успели офанзивни покрети на италијанском фронту падају у врло срећно изабрани момент. Колико се могу узети као израз садањег здравог стања Италије, и у војсци и у позадини, толико се исто могу сматрати, као израз реванша и захвалности Италије према својим савезницима.

Данас, кад се готово целокупна немачка снага ангажује на западу, кад Француска и Енглеска примају на себе главни удар снага централних сила, Италија би могла својом диверзијом учинити драгоценних услуга и себи и општој савезничкој ствари. Изгледи су, да ће она то и учинити. То јој налаже и част и дужност. Треба се Аустрији—осветити; а Савезницима се треба одужити.

РАЗВИТАН НАРОДА

Рим. — Јавно италијанско миње дубоко је дирнуто манифестацијама солидарности и симпатија цelog света према Италији приликом трогодишњице њеног уласка у рат. Италија са задовољством схвата, да ће њен положај у борби за слободу народа цене сви народи. Италијански народ потврђује, да ће за ту борбу дати сву своју материјалну снагу и морални ауторитет своје прошлости, у одбрани принципа слободних народа.

«Resistere per esigere», то је сада парола целог италијанског народа. Вести од пре више дана предсказивале су нам аустријску офанзиву на италијанском фронту. Али кад се је знало, да ни прошла офанзива аустријска није била изведена без учешћа немачких снага, кругови истичу да послед-

ФЕЉТОН

ЦИРСЕЛ ПРЕВО:

НЕВИНИ САСТАНАК

(LE RENDEZ-VOUS BLANC)

И изненадно ми падоше на ламет све жене које су се ваљале у овој постелји, и даде своје тело Жилијену... Колико жена? и каквих жена? Девојака, малих буржоаскиња «ухваћених» слушајем неког тумарања (он ми је причао неке историје ове врсте)... жене светских, као... бароница Шпарган, на пример, коју назива данас љубазно: најстаријом јавном женом од Израиља. Све су оне биле на овом кревету љубави, за повац или из задовољства, да би причиниле пријатно задовољство Жилијену Корамберу, писару Министарства Спољних Пословија.

А сада, био је на међе ред... Нисам се сукла; али сам хтела да извршим пробу што даље од стварности, и потпуно обучена, пружим се преко постелје. Изгледало ми је одмах да сам девојка и очекујем наставника, муга наставника и свију оних равних мени, које су туда прошли пре мене. Нисам неодољивог темперамента, извесно... али заклињем ти се, моја Кло, сав темперамент који сам имала изчезао је на један мах. Скочим с постелје са ужасом, затворим је, да не би више видела динични подсмех постелњих ствари....

И видех јасно све мање самоће, намењене само на оно што у љубави има најмање племенитог, где се улази само зато, да би се после оставило, као нека кућница љубавне потребе. Оне које су провеле ту један часак журног миловања нису имале времена да спазе, да се боја на видовима скинула потпуно, да се прашина нагомилала у угловима, да никада једна брижљива рука није уреди-ла украсе на столу и на камину. У једном пехару биле су укоснице. Отворих случајно једну фијоку од ормана: нађох црње и горе. Не, није имало душе, ово мало приземље; није било никога; оно је било стан пролазне жеље, заклон за два пола у узбуђењу за неколико минута...

...Побегла сам одатле, за-клињући се да више ту

ње јавне свечаности значе, да формула слободних народа ступа дефинитивно у званичне програме владе. Свечаности су биле прослава потлачених народа. Сматра се, да само развијатак свих народа централне Европе може обезбедити одбрану света, нових руских држава и Азије од немачког империјализма.

ПЛОДОВИ НАСИЉА

Берн. — »Словенски Народ« каже, да је одмах после Сајдлеровог говора против Словенаца намесник Штајерске гроф Клари издао нове наредбе у по-гледу цензорисања слесвеначких листова.

У многим чешким окупцима уведен је опсадно стање, да би се стало на пут нередима који се догађају у више места. Једне ноћи само ухапшено је због нереда 150 особа. Имање кнеза Фирстенберга опљачкано је и зачењено као и многа друга имања. Било је и озбиљних нереда у Остророги у Моравској у Плзњу и у Находу. Сајдлер је позвао Станека на разговор. Станек је је одбио и упутио писмо Сајдлеру обраћајући му пажњу на опасности, које могу настати од мера које влађа предузима, и скидајући сваку одговорност са себе. Остали део писма је забранила цензура.

Лист »Глас« из Загреба доноси исте вести и додаје, да југословенски народ чешкую ствар сматра као своју сопствену, и да ће се према томе и управљати.

Овакво решење не желе

АМЕРИКА

Рим. — Било их много у почетку рата, који нису давали никакву важност уласку Америке у акцију. Сви су се ти до сада уверили да су били на погрешном путу. Многи су мислили, да држава, која је толико оклевала, шаљући Немачкој, поту иза ноте, неће ући у овај рат са потребним жаром.

Међутим, индустијска и мирољубива Америка, кад се у последњем тренутку уверила да је једино сила кадра да свлада тевтонски варваризам, ушла је у овај рат с тврдом намером, да га води до краја и да окупогући насиљницима, да и у будуће школе; те, најзад, да заведе у свету систем, који ће осигуравати мир. Та се вола Америке сваког дана све више очituје. Најбољи је зато доказ говор председника Вилсона.

Хипокритски покушаји централних сила не могу више никога да заведу. Вилсон је рекло, да искрени немачки предлови о миру значе, да Немачка жели, да јој се оставе слободне руке на истоку, да оствари своје завојевачке експлатационе планове. Али, то јој се не може дозволити. Упркос руског лудила и издајства, источно питање и даље остаје важно за савезнике. Они траже да Немци ограниче своју активност и апетит на земље, које им припадају по принципу права народности. Кад би Немачка успела, да на Исток експортира своје злочиначки империјализам, свет би и даље живео у великој несигурности и не-престано се спремао на нове борбе, до којих би сигурно дошло.

Овакво решење не желе

вај рат из преке пужде; то је једна слика расподељења, које у том по-гледу влада код радикала, довољно је казати, да »Дејли Њус« пише, да, ако влада има

у истини у рукама доказе о постојању једног комплата између »Син-Фенера« и Немачке, онда је треба бодрити, да угуши заверу у свим њеним облицима без обзира на број, особу и положај ухапшених. Обратно пак, ако влада нема ових доказа, мораће да плати за предузету одговорност и за клевету, коју је бацила на целу странку.

У ИРСКОЈ

Лондон. — Тако данас енглеска штампа налази за сходно, да коментарише мало опширније о догађајима у Ирској, и из тога данашњих чланака лако је увидети, како се влади на акција у опште одобрава, и ако либерални листови постављају појку резерву. Да би се

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Ратни дописник енглеског радија јавља,

Јуче у зору непријатељ је почeo један напад на два одељена фронта, то јест, јужно од положаја Ипра, између Локра и Вурмезеле, где је претрпео много тешких пораза, и на фронту од 50 километара између Соасона и Ремса. Пред оба напада предходило је кратко или врло интензивно бомбардовање са загушњивим гасовима и осталим метцима.

На северном сектору први ударац, како се и очекивало, имајући у виду, да иза својих леђа има не само енглеско јавно миње, већ и миње најбољег дела Ираца.

На фронту Соасон-Ремс непријатељ је напао са највећом одлучношћу, употребивши 30 дивизија на фронту од 50 километара, и успео је у првом налету да се дочека положаја Шменде Дам. У подне у центру је продро прилично далеко

ШАЛА И ЗАБАВА

«Изволте, изволте драги господине, од срца се радујем што вас видим! Како сте, како су ваши?»

— «Благодарим, све је добро; само је отац нешто слабуњао...»

— «О, сажаљевам, а шта му је?»

— «Боли га глава, пати од несвестице...»

— «О, о, како ми је од срца жао! А да није случајно послао новац, који ми дуѓује?»

— «Није, још је при све-сти!»

Председавајући: «Дакле, можете ли се заклети, да сте тужитељу платили дуг?»

Тужени: «Врло вероватно!»

Председавајући: «Реч ве-роватно при заклетви мора

отпасти. Ви има да се закунете: или ја сам платио дуг, или нисам платио дуг.»

Тужени: «Е па тако и ја хоћу да се закунем!»

Неки паланчанин реши се да конзуљтира једног професора једне чуvene клинике о својој дуготрајној болести, гихту у ногама.

Професор: «Но, чујте, па коге сте бар могли опрати, пре него што сте ми дочели!»

Пацијент: «То ми је саветовао и мој домаћи лекар; али сам ја мислио, пре него што се решим ма тако што, да чујем и мишљење капацитета.»

Господин: «Ала вам је леп и бео врат!»

Госпођица: «Тако ми је цело тело.»

НА БАЛУ

Господин: «Ала вам је леп и бео врат!»

Госпођица: «Тако ми је цело тело.»

да осигура прелаз преко Ене код Понт Арси.

Искоришћујући брзо свој почетни успех напредовао је и помакао је свој центар још 5 миља ка Фиму и Бренту. Енглеске трупе држе чврсто своје положаје од Бермкура до Ене, а француске северно од Соасона до Леји на Елети.

ПРОТИВ КАРОЉИЈА

Цирих. — Из Пеште: Војне власти под немачком пресијом хтели су да затраже хапшење грофа Карољија. Фамозни немачки информациои биро у Пешти чинио је све да утврди Карољијеве односе са спољним непријатељем. Документа и писма, која су заплењена Карољију изгледа, да нису дала позитивних резултата, ипак ће се против Карољија повести процес пред војним судом. Карољи, кад је сазнао да намеравају да га ухапсе, поднео је сабору интерpellацију о немачком информационом бироу и тако изазвао познату одлуку, да се ствар изнесе пред имунитетни одбор. С друге стране влада бољији се скандала, успротивила се хапшењу.

ПОСЛЕДИЦЕ ЗАБРАНЕ

Лондон. — »Дејли Меј« прима из Њујорка: Контролор за исхрану Хувер мисли да порција меса у Немачкој, која износи 150 грама недељно, толико је недовољна, да предстоји опасност. Хувер каже, да Немци почињу осећати све последице забране америчке експортације у Холандију и у неутралне државе северне Европе, док транспорти свињског и говеђег меса као и цереалија непрестано се увећавају за савезнике.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Јављају из Тифлиса, да су прекинути преговори о миру између Кавказског Сабора и турске владе због претераних турских захтева. Одмах после тога Турци су предузели офанзиву на централом фронту, заузели Ван и побили целокупно јерменско становништво. Руски комесар за спољну политику упутио је протест немачкој влади због масакрирања Јермена, којима је уговору у Брест Литовску признато право да одлучују о својој судбини. Одговорност пада на Немачку, јер је она помогала Турском, да се дочека Ардакан, Карса и Батума.

Штокхолм. — Чичерин комесар за спољну политику, послао је руском посланику у Берлину, Јову овај радиограм:

Данас, 15. маја, немачки посланик Мирбах саопштио

нам је, да је, према добијеним информацијама, 11. маја пуцано са тврђаве Ина на финске трупе, противно уговору у Брест Литовску, и да се једна руска крстарица налази у близини тврђаве.

Према тачно добијеним информацијама можемо уверити, да није било никаког непријатељског акта са тврђаве против финских трупа. Можда су затоповско пуцање узете експлозије у тврђави, кад је командант тврђаве, под претњом ултиматума беле гарде — и ако преговори нису били још завршени — наредио да се запали мунција. Крстарица «Олег» налази се у близини тврђаве, да евентуално укрца посаду. После протега наређено му је да се удаљи.

Дневне Вести

ГРЧКА МОБИЛИЗАЦИЈА

Публикован је указ којим се позивају под заставу и сви до сада ослобођени грађани из класа 1909 до 1914.

ЈЕДАН ИНТЕРВЈУ

Цирих. — Шеф национално-либералне левице у Рајхстагу, барон Рихтхофен, интервјујујаси од дописника »Винер Журнал« изјавио је:

»Предлог за мир за сада дежи у актима, његова судбина зависиће од војних операција, које ће, нада се Немачка, у осталом из темеља изменити политичку ситуацију. Немачки народ чека, да се рат сврши ове године. Међутим искључења је једна нова пацифистичка офанзива Рајхстага.«

— Последњих недеља говорило се много о миру; шта он о томе мисли?

»Била је природна ствар, одговорио је — што је било знакова кризе. Развитак спољне политике изазва борбу мишљења између нас. Многи политичари, па и ја међу њима, вели су скептици с обзиром на начин, како је закључен мир у Брест Литовску. Побојали смо се одмах великих компликација и догађаји су нам дали право. Сумњам, да се је срећно извела ствар у погледу Пољске и Украјине.«

Има разлога нездовољству и због врло слабог увоза из Украјине, одатле »мир хлеба« постаје проблематичан. Пропаст изборне реформе неповољно је утицала на унутрашњу ситуацију. Ипак не видим, бар за првих идућих недеља, великих тешкоћа и кабинетских криза.«

На крају је барон Рихтхофен изјавио, да ће се у јулу поднети Рајхстагу нови ратни кредит, и закључио је, да кампања против Ерцбергера ствара од овог имена један програм, о чему ће будућност казати да ли је тачан.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Милан П. Богдановић пише 1 митрал, одељ. бр. п. 60 извештава мајку Стану П. Богдановићу улову у Крагујевцу, Јованову ул. бр. 37, да је са братом Милићем здраво. Уjak Љубомир је умро октобра прошле године. Моли за извештај о породици.

Коста С. Станковић, 2 пол. батер. бр. п. 216 извештава жељу Стану К. Станковића у селу Бели Поток, ср. лескавачки, окр. врањски, да је здрав.

, ЦРВЕНИ“ И „БЕЛИ“

Париз. — Један очевидац, који је стигао у Штокхолм из Финске, прича, да су присталице »црвених« систематски истребљени у Свеаборгу. Црвени заробљеници, који су тражили дневнику за осмочасовни рад, били су стрељани. Фински лист »Снометар« тражи смрт десет »црвених« за убиство једног »белог« или за прсту неправду нанесену једноме од оних. Лист »Вазабладет« пише, да су у Картону и Корстмеру »бели« хтели ударити жиг на чело женама, које су имале односа са црвеном гардом. Генерал Манерхајм издао је проглас којим забрањује убијање црвених војника без процеса. Русима пртераним из Хелсингфорса власти су дали само два дана времена да уреде своје ствари. Прогнаници морају све продати, чак и одећу.

ГУСАРИ НА ДЕЛУ

Христијана. — Телеграми из Бергена, Хаверслија, Вардоса и Киркенеса објављени у листу »Агтонистес« доносе поједности о новим зверствима немачких сумарена. У Вајда

— била је природна ствар, одговорио је — што је било знакова кризе. Развитак спољне политике изазва борбу мишљења између нас. Многи политичари, па и ја међу њима, вели су скептици с обзиром на начин, како је закључен мир у Брест Литовску. Побојали смо се одмах великих компликација и догађаји су нам дали право. Сумњам, да се је срећно извела ствар у погледу Пољске и Украјине.

Има разлога нездовољству и због врло слабог увоза из Украјине, одатле »мир хлеба« постаје проблематичан. Пропаст изборне реформе неповољно је утицала на унутрашњу ситуацију. Ипак не видим, бар за првих идућих недеља, великих тешкоћа и кабинетских криза.«

На крају је барон Рихтхофен изјавио, да ће се у јулу поднети Рајхстагу нови ратни кредит, и закључио је, да кампања против Ерцбергера ствара од овог имена један програм, о чему ће будућност казати да ли је тачан.

Западно од Мондрија Американци су одбили два немачка напада против Кантињи. Жива артиљеријска бор

Губа искрцана је 22 човека који су припадали једној рибарској лађи, коју су потопили немачки сумарени у Артичком мору. Јавља се, да је потопљено још пет оваквих лађа и велика узнемираност владе због судбине других 40 рибарских лађа, које су имале укупно посаду од 500 људи.

Један је сумарен пуцао и на један поштански брод који је возио путнике и пошту између Вардоса и руске обале.

На њега је цуцао за време, док је био у пристаништу Вајда Губа. Било је 10 мртвих између којих 2 жене. Командант сумарена изјавио је да намерава потопити све немачке рибарске лађе, јер је уље, које ваде из рибе, наменено Енглеској. Ово је неосновано, пошто је извоз уља уопште забрањен.

САОПШТЕЊА

ОГЛАС. — На дан 17 маја ов. год, између 10 и 12 часова пре подне а у канцеларији Слагалишта Главне Војне Станице у Микри продаја се путем надметања око 3.000 комада зечијих кожа.

ИНДУСТРИЈСКА КОМОРА Краљ. Србије моли све индустријаце, да пошаљу Комори имена са тачним адресама индустријалаца, фабричког особљаја у мајстора и њихових по родица које се налазе у беди и невољи у Србији, а које се обраћају за помоћ и којима би исту требало поплати. Адреса:

Милорад Бугарски обвезник 1, 1, бр. п. 12, да јави своју адресу Антонију Бугарском служаоцу пошт.-телефон. курса бр. пош. 999, да би му могао доставити извештај из Србије.

Драгољуб Ј. Ивановић 2 хаб. бат. бр. п. 711, моли пријателе и познанike свога брата пок. Чедомира Ј. Ивановића, рез. испоруч. да му пошаљу Челину фотографију.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ

Преко ноћи немачко надирање придоласком свежих дивизија било је нарочито на два крила, у правцу Соасона и Ремса. На левом крилу француске су се трупе повукле, борећи се стопу по стопу, до ивице источно од Соасона, где се битка са упорношћу наставља.

На десном крилу француско енглеске трупе, после енергичне одбране на масиву Сен. Тиери, полагано су се повукле на југ и југоисток од ових висова, где се држе између Веле и Шакриз.

У центру су се борбе наставиле са променљивом срећом на јужној обали Веле, где француске трупе са нечвоном храброшћу браће висове.

Западно од Мондрија Американци су одбили два немачка напада против Кантињи. Жива артиљеријска бор

пеле су да задрже своје позиције на линији Брује, Савињи, Тију. На десном крилу трупе које је једните Ремс, повукле су се иза канала Ене, северо западно од вароши.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

Код Капо Силе у ноћи 15. маја два јака непријатеља

ска напада погромогнута интензивном артиљеријском ватром разбила су се о наше нове положаје. У Вал Презена заробили су једну патролу од 1 официра и 12 војника. Такође је заробљено војника у зони виса Каприле. Одбијена су непријатељска одељења на брду Корно и на Азлоне.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Париз. — Министри су се састали у Јелисејској палати под председништвом Поенкареа и претресали ситуацију војну и дипломатску.

По свршетку седнице Клемансо је отпутовао на фронт.

Париз. — Телеграфишу из Берна: Бечки »Арбајтер Цајтунг« је извештен да немачка главна команда тражи велики број трупа од Аустрије, да их упути на западни фронт. Исти лист пише да је то узорак застоеја офанзиве, јер још тражи преговори између Беча и Берлина о слању ових трупа.

Цирих. — Цар Карло неће присуствовать ове године на церемонији католичког празника Брашанчево, јер се боји да на њега не изврше атентат његови поданици, чија раздржаност нема граница.

Париз. — Јављају из Штокхолма: Социјалисти немачки нису одговорили на ноту о циљевима рата, коју су им упутили социјалисти Савезничких земаља, зато што немачка влада не дозвољава да им се ова нота преда.

Вашингтон. — Војвода од Конота и енглеска мисија стигли су овде, они ће посетити Вилзона. Дочек је био величанствен.

Париз. — Коресподент »Рајнише Цајтунга« пише да аустријски Немци раде ужурбано на присаједињењу Далмације Хрватској.

Лондон. — Енглеска штампа дознаје да савезници дали председнику Вилсону потпуну слободу, да одреди све услове за заједничку савезничку акцију за ослобођење Рујије.

Рим. — Руси, који се налазе у Италији, образовани су под председништвом генерала Милера једно друштво, чији је циљ да добије помоћ од Споразума за ослобођење Рујије.

Москва. — Сељаци из Полтаве потукали су украјинског диктатора Скоропадског. Сељаци уништавају штокове цереалија, да би спречили да падну у руке Немаца.

Њујорк. — Керенски се појавио у Њујорку.

Лондон. — Забрањено је сваком холандском броду, да напусти холандску обалу, изузетак је само за једрењаче и мале бродове, дневним курсевима.